

DRŽAVNO PRAVOSLJU
LJUBLJANA
Dokument 55
III. 1929

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlaže svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. šted. 10.932. - Oglasi po ceniku

God. XI.

Ljubljana, 1. aprila 1929.

Broj 7.

U našem Sokolstvu je tabor Jugoslavije.

Govor br. staroste E. Gangla na X. glavnoj skupštini JSS
25. marta 1929 na Sušaku.

Braćo! Sestre!

Pristupajući proslavi desetogodišnjice opstanka Jugoslovenskog Sokolskog Saveza, držim za potrebljeno, da budim pozornost čitave sokolske i ostale javnosti s time, da imenujem za našu sokolsku istoriju znameniti datum, to jest 26. januar 1919. Onda su braća: dr. Ivan Oražen, Josip Smertnik, Bojan Drenik, Bogumil Kajzelj, dr. Riko Fux, Gjuro Paunković, dr. Laza Popović, dr. Srđan Budisavljević, dr. Vojislav Besarović, dr. Bogdan Vidović, dr. Miloš Martić, Momir Korunović, Slavko Laković, Sreten J. Obradović, dr. Lazar Car, Josip Hanuš, Ulčenik, Malović, dr. Reberski, dr. Bučar, dr. Vinković, Sušnjić, dr. Bradaška i M. Pilar te od strane vojske br. Mika Kovačević položila kamen temeljac našoj zajedničkoj sokolskoj organizaciji u Zagrebu s ovom deklaracijom:

»Narod Srba, Hrvata i Slovenaca jeste jedan. Sokolska društva Srba, Hrvata i Slovenaca bila su, jesu i moraju biti narodna društva. Narod je jedan, pa i sokolska društva moraju biti jedna.

»Slovenstvo jeste jedno. Narod Srba, Hrvata i Slovenaca bio je, jeste i mora biti slovenski i jedan. Slovenstvo je deo čovečanstva. Ideali čovečanstva su jedni. Slovensko Sokolstvo, pa i Sokolstvo Srba, Hrvata i Slovenaca tožilo je, teži i težiće za ostvarenjem tih idea.

»Nakon fizičkog iscrpljenja i intelektualnoga kaosa ostaje jedan veliki kapital našeg narodnog bića, koji mora da oživi i da se pojavi, a to je naš narodni moral, vrline i čestitost. U težnji da sagradimo moćnu i srećnu državu našu, naš narodni moral treba da bude temelj kamenom gradnje, te u borbi protiv srdite i negativne težnje čoveče duše, rasula, neka naš moral bude bedemom i štitom.

»Snaga našeg narodnog morala, koliko god je ogromna, mora biti negovana i mora se o njoj voditi briga, da izdrži potrebno vreme i da se razvije i ojača. Organizacija našeg narodnog morala mora biti provedena kroz sve redove, staleže i polove celokupnog naroda našeg, a središtem te organizacije mogu i moraju da budu sokolska društva naša.

»Pomladeno, obnovljeno i ujedinjeno Sokolstvo Srba, Hrvata i Slovenaca pozdravlja radostno narod, za čiju slobodu, napredak i cvetanje daje sebe. Pa snažno verujući, da će pobeda narodne misli, istine i pravde doneti obilne plodove sreće i mira, duboko je osvedočeno, da će Slovenstvo biti ona kulturna i etična sila, što će u času smrti starih bogova na svojim ledima preneti i spasiti čovečevu dušu.«

Dopunu i tumačenje toj deklaraciji tvori druga upravo tako velevažna deklaracija, koju je primila naša II. glavna skupština 30. juna 1921 u Osijeku, a koja glasi:

»Sokolstvo naroda Srba, Hrvata i Slovenaca smatralo je nakon rata za svoju glavnu dužnost, da se ujedini, kako bi provelo sokolska načela moralnog i fizičkog obrazovanja svoga naroda. Dana 16. januara 1919 bio je u Zagrebu prvi sastanak za ujedinjenje Sokolstva. Tu su učestvovali delegati iz sva tri preračna plemenska sokolska saveza. Ujedinjenje našeg Sokolstva provedeno je jednoglasno na Vidovdanskom Saboru 28. juna 1919 u Novom Sadu i stvorena je jedinstvena organizacija: Sokolski Savez Srba, Hrvata i Slovenaca. Dajući oduška jednodušnom raspoloženju i opštoj potrebi narodnog jedinstva, mariborska skupština dala je tome Savezu dana 30. augusta 1920 ime Jugoslovenski Sokolski Savez.

»Držeći se osnovnih sokolskih načela u pitanju narodnosti i naroda,

kako ih je izložio Tyrš, postali smo putem evolucije Jugosloveni, a gledajući u budućnost stali smo na stanovište Jugoslovenskog realizma, pa jesmo i ostajemo Jugosloveni. Jugoslovensko Sokolstvo uzelo je zastavu Jugoslovenstva i nosi je napred.

»Po našem sokolskom shvaćanju, realno Jugoslovenstvo je integralno ujedinjenje i potpuno mehanički izmenjivanje svih postojećih etičkih i moralnih elemenata naših u pravcu građenja jedne homogene jugoslovenske mase.

»Načela odabiranja, bez obzira na plemje, veru i stalež, a u duhu na pretku, demokratizma i socijalne pravednosti, imaju da stvore jugoslovenski tip kulture kao sredstvo za razvoj slovenske kulture na putu u čovečanstvo.

»Priznavajući sve teškoće današnjeg razvoja i razmaha jugoslovenskoga, Jugoslovensko Sokolstvo, pod vodstvom Jugoslovenskog Sokolskog Saveza, ide napred i, ne obazirući se ni levo, ni desno, ni natrag, a verno gore označenim načelima, ne poznaje ovde nikakvih kompromisa i stoji na stanovištu: ko je Soko, taj je Jugosloven.

»Prema tome, van Sokolstva, svrstanog u Jugoslovenskom Sokolskom Savezu, nema i ne može u našem narodu da bude nikakvog drugog Sokolstva.«

Ove reči, koje ovde namerno ponavljaju, bit su i jezgra našeg sokolskog zakonika! Naš II. sokolski Sabor, koji je održan u Zagrebu 18. augusta 1924, je — raspravljujući o Sokolstvu, narodu, državi i politici — odlučio i zaključio ovako: »Jugoslovensko Sokolstvo hoće da ostane svojinom celokupnog jugoslovenskog naroda u jednoj ujedinjenoj slobodnoj državi. Je dan narod, jedna država, jedno Sokolstvo! To je za naše Sokolstvo svršen čin. Jugoslovensko Sokolstvo će s obzirom na to braniti svaki trenutak jedinstvo jugoslovenskog naroda, jedinstvo i nezavisnost jugoslovenske države protiv svih neprijatelja. Sokolstvo se za svojou slobodnoj državi, koju je pomagalo graditi ne samo sa svojim idejama, nego i životima svoje najbolje braće, ne može odreći uplju na izgradnju i učvršćenje te države u duhu sokolskih načela: naprek, demokratizma i socijalne pravednosti. U duhu tih načela mora se vaspitati svaki član iz nezadovoljnog, odvisnog i nesvesnog u slobodnog i potičući svetskog rata, za koje su trpele i umirale stotine hiljada naše braće, pozivamo ih na odbranu državne nezavisnosti i slobode.«

Ako sada, kad smo si dozvali u pamet jedno i drugo i kad se nam pred duševnim pogledima u svoj brzini razvrstavaju i hitaju mimo nas dogadi i dela prvog desetogodišja našeg zajedničkog sokolskog života, ako dakle sada, oslanjajući se na žive sve doke ovog kratkog, a da se dobije spoznajanje i iskustvo dovoljno dugog razdoblja, uporedujemo slog naših deklaracija s rečima, koje su izraz našeg sokolskog mišljenja i osećanja, moramo izjaviti, da je naš upliv na izgradnju i učvršćenje te države, kojemu se Sokolstvo ne može odreći, dobio izraz u mišljenju i osećanju uvek šireg mnoštva našeg članstva i našeg naroda.

Mi smo po ovom temeljnom zakonu našeg Sokolstva svih tih prvih deset godina savesno i verno živeli i radili, a hotice i značili ovaj zakon ni smo ničim prekršili. Bilo je samo potrebno, da sazriju vreme i prilike, da se pokaže, kako pravilni su bili naši pogledi na naš državni i nacionalni život, da se pokazalo, kakvo bogatstvo etičkog i moralnog karaktera leži u sokolskoj ideji i kako pravilno je naše prosudjivanje zadaća sokolskog vaspitnog rada, s kojim hoćemo svakog pripadnika našega naroda vaspitati u slobodnog i svesnog državljanina.

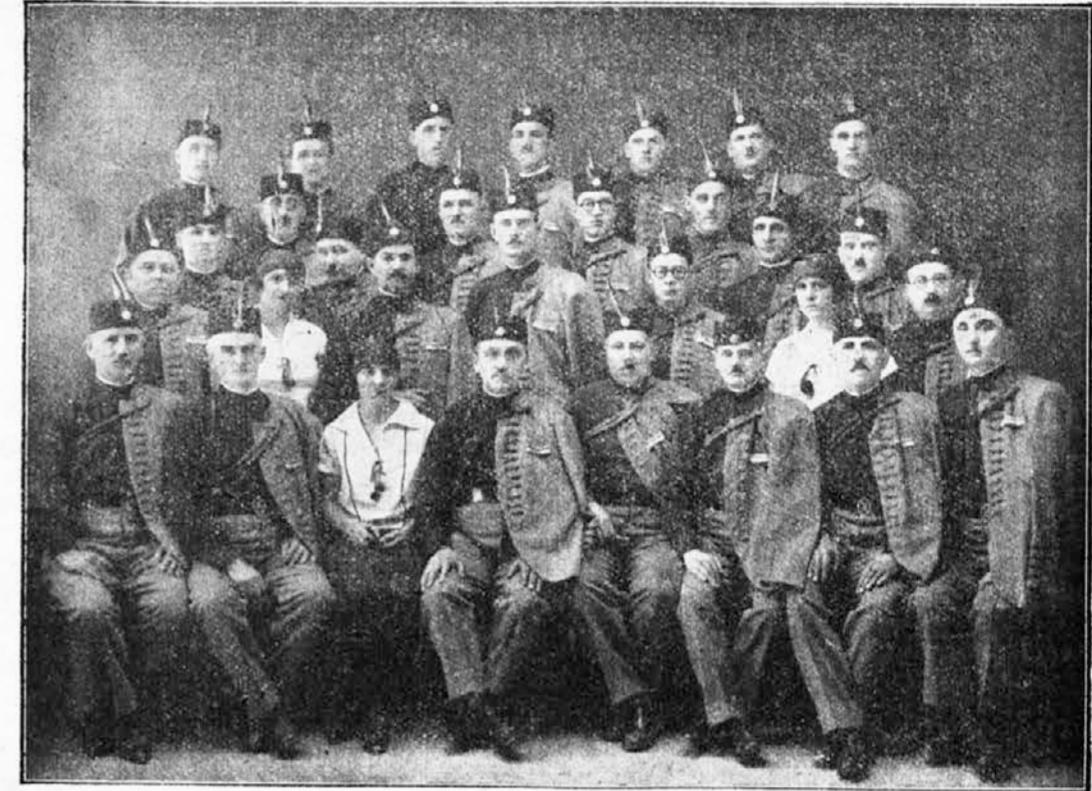
I konačno — o čemu govori naš proglaš, koji smo objavili 1. decembra 1928. prilikom proslave desetogodišnjice opstanka naše države? ... Svraćamo vašu pozornost na reči velikoga Tyrša, kojima je otkrio najjaču zaštitu narodne samostalnosti: Moć i junaz

Upredni odbor Sokolskog društva u Sušaku godine 1929.

(Prilikom otvorenja doma i
proslave 25 godišnjice op-
stanka društva).

Poznati naš sokolski pesnik brat Rikard Katalinić Juretov posao je sokolskom društvu u Sušaku prilikom otvorenja Sokolskog doma iz Splita pesmu »Pozdrav Sokolu« od koje donosimo nekoliko stihova:

Sokole, diži svoj dom,
Da budeš svoj na svom!
Ti, koji si našu uskorio zoru
Kupeći tiće na sinjem moru.
Kad još bijaše tama
I svuda mrak.
Slušajuć more, što lama
O žal — smion i jak
Kô sura hrid.
Oštrosi djeci vid.
Dizao visoko slobode znamen
I jačao žive svijesti plamen.

što, delo i ustrajnost, edurednost i disciplina, ljubav prema domovini, ljubav za slobodu su sila i veličina naroda! Pokazujemo vam svima pravi put sviju naših moralnih vrlina, koje izviri iz temelja Fügnerovog bratstva. Ponavljamo vam svima da proučite reči plemenitog Francuza Ernesta Denisa: Nema znanosti nad edurednošću, nema zakona nad istinom, ni snage nad ustrajnošću, ni bogastva nad pravdom, ni života nad ljubavlju! — To je govor naše spoznaje zadaća i ciljeva celog javnog i privatnog života, koji želimo prožeti sokolskim duhom radnosti, požrtvovnosti, bratske ljubavi i socialne pravednosti. Potreban nam je preporod duša i srdaca po zapovedi nacionalne svesti i čovečanstva, potrebito nam je vaspitanje trajno čistih značajeva, vaspitanje osećaja odgovornosti za svako delo i njegove posledice. U tom pravcu je naše Sokolstvo radio svih prvih deset godina naše državne samostalnosti, te je usprkos svim zaprekama, olujama i borbama ustrajalo na strmom i napornom putu, hitajući napred visokim svojim idealima u službi narodne časti i slave domovine!... Osudujemo svaki pokušaj rušenja temelja jedinstvenosti naše mlade države i pozivamo sve sinove i kćeri našeg naroda, da čuvaju tečevine svetskog rata, za koje su trpele i umirale stotine hiljada naše braće, pozivamo ih na odbranu državne nezavisnosti i slobode.«

S obzirom na sve to nama Sokolstvo nije bilo potrebno nikada nikakve preorientacije ni prema vani, a još manje spram unutra, jer smo išli uvek po istom pravom putu i jer smo dobro i duboko svesni, što smo hteli reći na II. svom Saboru, kad smo naglasili, da mora Sokolstvo »po postignutom cilju — po ujedinjenju i oslobođenju našeg naroda — pre svega saradivati kod izgradnje tvrdog i stalnog temelja stečene samostalnosti. Osnovu tome pak tvori zdrav, naobražen, eduredno i samosvestno živući državljani.«

I jer je tako shvaćeno Sokolstvo slobodna i samostalna ideja naše vlastite nacionalne inicijative, na koju ne deluje nijedan vanjski čimbenik, osećamo danas prilikom desetogodišnjice opstanka JSS veliku zadovoljštinu nad činjenicom, da obuhvata naše Sokolstvo kao nijedna druga organizacija u državi čitav naš narod, da obuhvata sve vere, sva plemena i sve staleže, oba pola i sva vremena; da je dakle u našem Sokolstvu tabor Jugoslavije! U tom taboru je junaštvo srpskog dela našeg naroda uzdužnito na visoko mesto, u tom taboru je bujan život hrvatskih sela i gradova, u tom taboru je široka i plemenita slovenačka duša, u tom taboru odjekuje iz sviju srdaca, koja su svezana i većno spojena u jednu celinu, mila pesma: Domovino, slatko milovanje!... A iz ovog tabora neka se javi pozdrav jugoslovenskih Sokola: »Njegovom Veličanstvu Kralju Aleksandru I., Beograd. — Sa svoje desetogodišnje skupštine Jugoslovensko Sokolstvo, sakupljeno na žalima našeg Jadranu, čuvajući državno i narodno jedinstvo i stječeći verno i ne-pokolebivo na temeljnim načelima bratstva, jednakosti i slobode, šalje tradicionalan pozdrav svom užvišnom vladaru.«

Kaže, da ne? Samo Hercegovačke gore, koje su danas već simbol u našem sokolskom životu, treba je proleteti s ljubećim pogledima — pa vidimo odmah, da još nije kraj naporima, da još nije kraj veselju! Kad pak može biti ideja iscrpljena, ako joj ni prostor ni vreme ne postavlju grancu?! Za postignuće i oživotvorene svega, da sadrže pre ponovljene reči, treba je dela deset budućih godina te je treba podvostručenog broja radenika. Za jedno i drugo nam je potrebno rastuće oduševljenje, koje nas okrepljuje i koje nam nadoknaduje svaku pomoć vanas, da možemo i sa skromnim svojim materijalnim sredstvima stvarati trajne i velike vrednoće, čemu su dokaz izveštaji, koje imate štampane pred sobom. Treba nam je ali očuvati i proširiti bratske veze sa Sokolstvom van naših državnih granica, da si očuvamo pritok moralnih snaga iz bratskih organizacija, koje medju pripadnicima svojih naroda izvršavaju s velikim uspesima svoje sokolske dužnosti, jednake našim nastojanjima.

Tim svojim bratskim saveznicima šaljem u ime sviju nas iskrene pozdrave!

Takav pozdrav upućujem najpre u Prag, koji nam je dao prvi učitelja Tyrša, a koji nam je uzor sokolskog dela i života. Pozdravljam bratsku Čehoslovačku Obec Sokolsku, tu najveću narodnu vojsku u bratskoj Republici. Želim ČOS, da bi se ostvarili svi načrti i da bi se ispunile sve želje, koje teže za što većim napretkom bratske zemlje. Nadam se, da će nam biti moguće s učestvovanjem na pokrajinskom sletu u Plznu potvrditi i obnoviti naše bratske odnosaje. Tom prilikom smatram za svoju srdačnu potrebu, da izrečem naročitu i vrnu želju za što skoriji i potpuniji oporavak staroste

Biti rimski državljanin — to je bio starim Rimljanim najveći ponos. A tako smo i mi punih deset godina zvali, pozivali, dokazivali i vaspitavali: Bi-

brata dr. Scheinera, da bi se mogao što pre opet posvetiti svojim sokolskim poslovima.

Odane pozdrave šajjem poglavaru bratske republike prezidentu bratu T. G. Masaryku, koji je u punom duševnom i telesnom zdravlju stupio u 80. godinu svog tako znamenitog i plodnog života. On je predstavnik snage i zdravlja narode duše, koju utvrđuje u kreprenom životu i napaj s idealima čehoslovačkog Sokolstva.

Svima njima naš iskreni i bratski pozdrav. Zdravo!

Pozdravljam braću i sestre, koji su udruženi u »Związku Sokolstwa w Polsce«, a koji po požrtvovnom nastojanju staroste brata Zamoyskog dolaze u uvek uže i iskrenije odnošaje s nama. U poljskom Sokolstvu nastaje mlađa bratska zemlja slovenska, koje sjaj prošlih vekova se obnovljeno odbija od sokolskih barjaka. Želimo iz svog srca, da se moć bratskog poljskog Sokolstva proširi po čitavoj domovini i postane sastavni deo karaktera samostalne Poljske republike. Braća Poljaci pozivaju nas u Poznanj na svoj sve-sokolski slet i tom pozivu se želimo odazvati, da im time dokažemo, kako iskrene osećaje gajimo spram njih. Bratskom poljskom Sokolstvu srdačni naš pozdrav: Zdravo!

Pozdravljam braću i sestre ruske Sokole i Sokolice, koji kao beskućnici traže krov i utehu svojim razboljenim dušama u Sokolstvu, koje je svim Slovensima zajednički dom. Priznajem otvoreno i s bratskom zahvalnošću njihovo uspešno i požrtvovno delo u Sokolstvu, pa bilo da braća i sestre Rusi i Ruskinje saraduju među nama ili u vlastitim sokolskim jedinicama. Velike, katastrofalne nesreće, koje su pretresale i još pretresaju njihovom prostranom domovinom, koja je za nas važila kao majka Slovenstva, donele su nama barem tu sreću, da smo dobili priliku stupiti sa sinovima i kćerkama matuške Rusije u najuže bratske odnose, da smo spoznali njihovo plemeno slovensko mišljenje i da smo s njima zajedno došli do spoznanja, da može samo sokolska ideja postaviti Rusiju zdrave osnove novog života, iz kojega ćemo mi Sloveni crpiti snagu i veličinu budućeg veka. Iz duša svih nas, koji vas razumemo i koji vas bratski ljubimo, budi vam izrečen naš bratski pozdrav: Zdravo!

Sećam se braće Lužičkih Srba, koji su prošle godine došli među nas u Skoplje, da manifestiraju u kolu Slovenskog Sokolstva svoju slovensku krv i dušu, koju more Germanstva još nije ugušilo. S naročitim zadovoljstvom mogu naglasiti, da zlobno zamisleni pokušaj deljenja lužičkog Sokolstva nije pošao sa rukom, jer ga je sprečila zdrava nacionalna svest i tako odvratila od naroda preteću opasnost, da razbijen i raskidan među sobom — ne propane i ne nestane sa zemaljske površine. Brat Jan Skala, kojemu je uspelo, da je odvratio od svog naroda tu katastrofu, doći će prvoj polovini narednog meseca u našu domovinu, da nam rekne nešto više o položaju i da se upozna s nama. I braći i sestrama lužičkim Sokolima i Sokolicama naš bratski pozdrav. Zdravo!

Zivimo u svesti, da imamo prijatelje, braću i saveznike po čitavom svetu, gde je uhvatila koren u slovenskom življu sokolska ideja, koja je među svima nama najčvršća veza, s kojom mora računati svako, ko traži u interesu našeg naroda i naše domovine dodira s vanjskim svetom. Briga budućeg vodstva JSS moraće biti, da se još bolje zližimo s slovenskom braćom i da krug Sokolstva po slovenskom svetu još raširimo. Kod toga je treba postupati po tačno promišljenim načrtima, da se postignu trajni uspesi, koji će ime našega naroda i ugled naše domovine u inostranstvu još povećati i nama s time po putu mira i bratskog sporazuma pridobiti mnogo moralnu i materijalnu dobitinu, koju inače na drugi način bez naše saradnje ne bi mogli postići.

I u toj svesti, da radimo za veliku stvar i da smo u neprestanoj službi svoje domovine i svoga naroda, kojog smo potpuno odani i kojega ljubimo nade sve, pozdravljamo na današnjoj skupštini prisutne predstavnike državnih, civilnih i vojničkih vlasti i gradskih opština na Sušaku! Veseli nas, gospodo i braće, da ste došli među nas, da se poučite o našem delu, da spoznate naše namere i da prosudite, je li objektivna naša vlastita ocena, koja nam kaže, da smo si zacrtali pravilan put iskrenih nacionalnih radnika. Hvala vam za vašu pozornost! Kako vidite, vodili smo svih tih deset godina zdravu državnu politiku, ako se smem tako

izraziti, koja je u skladu sa sokolskim načelima, jer se nije obazirala na stranke i pojedince, već je smatrala nacionalnu svest za bitan uslov sve-stranog razvoja našeg naroda. Hoćešmo, da svako od nas saraduje kod kulturnog pridizanja domovine te da i odgovara za svoje delo. Takvo detaljno delo, koje upravlja i usmeruje osećaj odgovornosti, pokreće i produktivna čini na hiljadu sokolskih radnih ruku, koje grade neprestano po udarcima i zapovestima vernih i ljubčih stradača veličanstveni hram naše budućnosti. U ponosu, da mogu sve to utvrditi uz svedočanstvo vaše, zastupnika i uglednih predstavnika javnih vlasti i javnog života, kličem vam dobrodošlicu i pozdravljam vas sa sokolskim Zdravo!

Pozdravljam sada vas, braće i sestre, koji su bratske župe u smislu naših pravila poslala na Sušak, da se poslužite prava i ispunite dužnost kod prosudivanja našega dela i postavljanja načerta za buduće delo. Olakšali i omogućili smo vam delo time, da smo vam i ove godine dali na vreme na raspolažanje štampane izveštaje, koji neka budu samo skroman dokaz, kako su bili na brižnom poslu svi odgovorni činitelji saveznog starešinstva, koji su učinili sve, što je bilo u danim prilikama i uz materijalna i vremenska sredstva, koja su bila na raspolaženju, moguće učiniti. Mene naročito veseli, da su na toj skupštini zastupljene sve župe. Zato ćete toliko više razumeti i smatrati za utemeljeno moj apel na vas, da ćujemo vaš sud o našem delu, o kojem vam danas polažemo račune — tako jasne i čiste, kao što je čista naša savest i kao što su jasni naši pogledi, koji mirno čekaju vaš sud. Deset godina dela, izvršavano skoro od istih osoba — spominjem ovde samo br. tajnika dr. Rika Fuxa, koji je čitavo to vreme s mnogo sokolske predanosti obavljao tajničke poslove — je dovoljno dugo pokusno doba, da dokaže, jesmo li dorasli teškim dužnostima i jesmo li se pokazali vrednim vašeg poverenja. Imam osećaj, da smo s urednjem finansijskih pitanja položili JSS solidnu osnovu, na kojoj će biti moguće pre promišljenom načertu štednje i realnosti graditi dalje u svim smerovima tako razgranjanog i u sve grane našeg života poslužućeg sokolskog stvaranja. Upozoravam ovde samo na stalnu saveznu prednjačku školu, za koju je položena osnovna glavnica 100.000 Din. Danas Sokolstvo više ne ruši, danas gradi! Preratni i ratni revolucionari — da, ova zadaća ostala nam je i danas, jer hoćemo preporod duša, da će se ponosno i samostveno uspeti u visine uz hrpenjanju našeg nacionalnog života — uz sokolsku ideju — te se s tih visina slobodno razgledavati na sve strane domaće i preko granica domovine u slovenski svet, kuda idu naše čežnje za združenjem čitavog Sokolstva u predstavništvo fizičke i moralne snage Slovenstva!

Braće i sestre! Ponavljam u vam imena Poznanj i Pljenj, ne bi s toga mesta u puhoj meri ispunio svoje dužnosti, ako vas ne bi upozorio na godinu 1930., koja je odredena za naš II. vsesokolski slet u Beogradu, kojemu će utakmicu za slovensko prvenstvo dati naročiti značaj i naročitu vrednost. Pozivam vas na požrtvovno delo, pozivam vas, da verujete u same sebe, da s svestranim uspehom dovršimo svoj II. slet u Beogradu, koji je za sve nas od najvećeg značenja. Ne gubimo nijednog dana, da ne bi mislili na taj slet i da ne bi s naporom svijetu snaga stvarali sve uslove za potpuno i stalno osvojenje naše državne prestonice sokolskom idejom! Račujmo najpre sami sobom, oslonimo se najpre na same sebe!

Kakav je položaj u pojedinim župama, to znate, braće i sestre, sami najbolje. Ja mogu utvrditi samo to, da je treba u mnogo slučajeva konstatovati vanrednu požrtvovnost članstva u izvršavanju sviju dužnosti, tačnost i savesnost u poslovanju, veliku agilnost pojedinih činitelja, inicijativno posuzanje pojedinaca u naš zajednički život, red i disciplinu i opštu težnju napred i gore. Gde još nije tako, tamo mora tako postati! Uzroci našeg neuspela različni su, većinom stope ti uzroci van nas. Gde su uzroci u nama samima, tamo ćemo ih ostraniti s smisljenim i neprekidnim svojim vaspitnim radom. Drugi uzroke pak odstranjujemo s uzornim svojim sokolskim životom, a gde nam stupaju na put kleveta ili vredanje naše časti i druge metode podmuklog rovarenja protiv nas i rušenja našeg napornog dela, tamo se moramo posluživati svim dopuštenih sredstava, da se branimo

te istini i pravdi pomognemo do ugleda i pobede.

Konstatiram s velikom radošću i zadovoljstvom, da se naše delo u nekim župama izražuje u potpunoj preobrazbi mišljenja, moralnosti i higijenskog života naroda, koji vidi u sokolskoj ideji nove puteve i novu veru slobodnog života.

Da će pak biti delo u bratskim župama još živalnije i odnosaši medju njima i starešinstvom JSS još uži, zato i svestrani uspesi lepsi, u tu svrhu već je izrađen načert, koji će novo starešinstvo, izabrano danas, lako preneti u život. Kogagod počastite danas s posverenjem, ne računajući na mene, sva-kome je taj načrt na raspolaženju.

Po svemu tome, što sam, braće i sestre, u ovim rečima uputio na vas, budite mi na današnjoj skupštini bratski pozdravljeni! Zdravo!

Citava javnost gleda na nas. — Da ne ostaje naše delo prikriveno i da se širi zanimanje za nas i razumevanje našega nastojanja medju uvek šire kruge naroda, za to moramo priznati zaslugu onoj našoj štampi, koja — iako nije sokolska — dobrovoljno se stavlja u našu službu. Izričući toj štampi u čitavoj državi za iskazano nam dobro delo bratsku zahvalu, do-dajem ujedno molbu, da nam očuva svoju naklonost i u buduću. Zastupnici štampe, koji su ovde medju nama, važi moj bratski pozdrav! Zdravo!

Konačno mi preostaje još dužnost, koju mi naša župa u ime svih naših rastućih srca, da se setim sve braće i sestara, koje je u prošloj godini smrт ugrabilo iz naših redova. Ova okrutna gospodarica našeg fizičkog života nije gledala na starost i mladost svojih žrtava, nego nije poštala nijednu našu bratsku župu, gde je k sokolskim gomilama dodata nove grobove. Svaki takvi grob sveti nam je kraj, krijući zemaljske ostateke drage i mile nam braće i sestara, iz kojih kliju njihova dobra dela, da ih preuzmem na sebe te ih nastavljamo u ljubavi i poštovanju naših udruženih sa svim pokojnicima! Svoj braće i sestrama, koji su nas za uvek ostavili u prošloj godini, neka budu u našim dušama sačuvan častan i trajan spomen! Slava im!

Od te počasti svojim mrtvima uspravimo glave i uprimo oči u daljnje boroug, a ipak k jednom cilju usmerenog sokolskog života: k sreći domovine!

Hoćemo živeti, hoćemo raditi! Taj poklik odjekuje u svim našim srcima. U punoj svesti svojih zadaća i svojih odgovornosti činimo korak u drugo razdoblje svoje velike i lepe organizacije. Da, živeti hoćemo, raditi hoćemo! Neka se razvivate sokolski život, da pretrase i u valove svetla, pravde, istine, dobrote i lepote digne čitavu zemlju našu! Neka živi sav naš sokolski rad! Neka se razvivate sokolski život, da pretrase i u valove svetla, pravde, istine, dobrote i lepote digne čitavu zemlju našu! Neka živi sreća junačka, sreća Sokolska!

Jubilejna glavna skupština JSS na Sušaku.

Sednice zborova i odseka. — Svečano otvorene Sokolskog doma. — Svečana sokol. akademija. — X. glavna skupština JSS.

U subotu 23. marta stizavali su delegati župa i članovi starešinstva i načelnštva JSS na Sušaku. Razdeoča stanova bila je od strane župe, odnosno društva Sušak vrlo dobro organizovana. Posle podne u 14 sati obavljen je po članu starešinstva JSS br. Ludviku legitimiranje župskih delegata, u gradanskoj školi, gde su u to vreme počeli već svoj delo Zbor župskih načelnika i Zbor župskih prosverata i sokolskih novinara.

Zbor župskih načelnika.

Zbor župskih načelnika na kojem je bilo zastupljeno 18 župa, a 3 su se opravdale, doneo je po obavljenim formalnostima medju ostalim i sledeće važne zaključke:

1. Jednoglasno i bez debate odozvren je izveštaj saveznog načelnika br. Dr. V. Murnika.

2. Jednoglasno je izabrano sledeće načelnštvo JSS: za načelnika JSS br. Dr. V. Murnik, za I. zamjenika br. Jakob Jesih, za II. zamjenika br. Dragutin Sulce, za III. zamjenika br. Miroslav Vojinović; za načelniku JSS ses. Anuška Jugova, za I. zamjeniku sestra Elza Skalarjeva, za II. zamjeniku ses. Dana Ilićeva, za III. zamjeniku ses. Štefica Brozovićeva.

3. U saveznu izpitnu komisiju bili su izabrani, braće i sestre: Dr. Viktor Murnik predsednik, Miroslav Vojinović podpredsednik; članovi: Ing. Albert Poženel, Stane Vidmar, Jakob Jesih, Dr. Josip Tičar, Dr. Ottmar Krašić zamjenik; članice: Anuška Jugova, Elza Skalarjeva, Adela Mužinova.

4. S malim promenama odobren je predlog za promenu pravila i poslovnika za prednjačke ispite, kao što je predlagao TO JSS.

5. Savezni prednjački tečaj za proradivanje prostih i takmičarskih vežbi održaće se od 14.—15. aprila t. g.

6. U literarni odsak JSS bila su izabrana braće: Dr. V. Murnik, Ing. Klapil, Fr. Lhotsky, Teodorović, P. Čolić, M. Vojinović i D. Sulce.

7. Predlog sokolske župe u Splitu o podeli članstva u izvršujuće i poduzeće prepričava se u studiju saveznom tehničkom odboru.

8. Predlog mariborske sokolske župe o organizaciji telovježbe za stariju braću odbijen je, već se samo preporuča, da društva sama nastoji osnovati telovježbačke odrede starijeg članstva.

9. Predlog Gorenjske sokolske župe o organizaciji skijaštva prepričava se u rešenju saveznom načelnštvo.

10. Jednoglasno je zaključeno, da se promeni ime savezne tehničke organizacije na načelnik.

11. Kod izveštaja župskih načelnika o stanju njihovih župa određen je i program dela saveznim prednjacima.

Zbor župskih prosverata.

Zbor župskih prosverata i sokolskih novinara odobrio je izveštaj prosverata JSS br. Josipa Jerasa i referenta novinarsko-redakcijskog odsaka JSS br. V. Švajgara te je nakon iscrpanja rasprave o prostetnom radu u prošloj godini i o programu prosveretnog rada za buduću godinu, zaključio podneti X. glavnoj skupštini JSS sledeće predloge:

a) brojno stanje,

b) privredna snaga,

c) prosverna snaga našega naša.

d) uporedna statistika kretanja naših masa od g. 1919 do danas.

E. Da se u svim društvenim održi po jedno predavanje o narodno-odbranbenom radu u tekućoj godini;

F. Da sokolska štampa izveštava o prilikama naših sunarodnjaka van naših granica;

5. da se Sokolsko društvo u Dojnjoj Lendavi proglaši za manjinsko društvo i da se ovom društvo dodeli župa Sarajevo za pokroviteljicu.

Sokolska povorka.

Cim je ta sednica svršena, počelo je skupljanje Sokolstva za povorku pred zgradom i u dvorištu gradanske škole. Povorka je sa glazbom na čelu krenula u 10:30 ispred gradanske škole, obišla deo grada i tačno u 11 sati stigla pred novi Sokolski dom. Brojno članstvo, naraštaj i deca Sokolskog društva na Sušaku, delegati starešinstva i načelnštva JSS i župa svrstali su se pred domom u zbijene redove. Ostalo gradanstvo napuniло je nekoliko više ležeća Račkoga ulicu nasuprot Sokolskog doma.

Otvorene Doma.

Sa balkona društvenog doma prvi je progovorio brat Mate Frančić, zamenik predsednika gradevnog odbora. Pozdravio je zastupnika Ministarstva Prosvete, Oblasti, komandanta mesta, gradske opštine, Jugoslavenskog Sokolstva i Ruskog Sokolstva u kr. ŠHS itd. — Iza toga je u kratkim crtama opisao nastojanja i napore društva, da dode do svoga društvenog doma, za čijoj ostvarenje se porodišla misao već pre 20 godina

erti, pre nego pristupimo gradnji doma. Bolje je počekati, nego se prenaglići, bolje se mučiti duže vremena, da postignemo stanoviti cilj, nego kasnije jadikovati i uzdizati na ruševinama!

Taj dom stoji na našem Jadranu. Taj dom je kao kamen medaš naše države, na kojoj tačci hoćemo mi Sokoli naročito budno paziti, da ostanu naša svojina nedotaknuta i naša čast neoskrvrena! Time su već označeni vanredna važnost i dvojno značenje te pogranice naše sokolske tvrdave, koju otvaramo danas. Otvaramo ju, da će biti pristupačna svima, koji žele s naše strane u tu školu sokolskog dela, sokolskog života i čistog, uvišenog, na svaku žrtvu pripremnog patriotskega. A unutra, u svim tim prostorijama neka se moži i povećava naša fižička snaga, a u isto vreme i u istom

iz sviju naših srdaca pozdravnu reč: »Za tebe, domovino!«

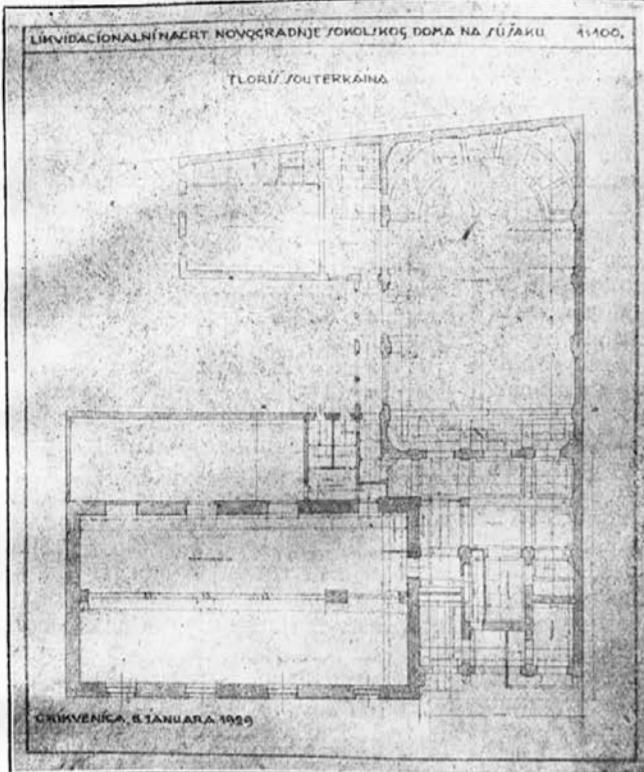
Starosta brat Gavro Milošević čestitao je u ime najmlađe sokolske župe »Njegoš« društvo zanosnim govorom.

Konačno je još i u ime Ruskog pokrajinskog Sokolskog Saveza za kr. SHS pozdravio i čestitao društvo starosta brat A. Artamonov.

Sviranjem sveslovenske himne »Oj Sloveni« zaključeno je bilo svečano otvorenje novog Sokolskog doma na Sušaku.

Iza toga unišlo je sve članstvo i delegati u Dom gde je društvo priredilo ukusnu zakusku svojim uzvanicima i braći. Razgledali smo dom, a u prvom spratu posetili smo i bliznjeg prikupljenu i složenu sokolsku prigodnu izložbu u kojoj je bio na četiri

Tloris „Sokolskog doma“ u Sušaku.

pravcu neka se jača i raste snaga duša i veličina sokolskih krepstava, koje se stapanju i vežu u tvrde unutarnje našeg sveta: u viteške znacajevce i u junaka podvele sokolske smelosti, sokolske odvažnosti i sokolsku volje!

Ovde unutra neka se — kao u svakom sokolskom domu — skuplja struja patriotskog i nacionalnog zdravog života iz sviju slojeva naroda od deteta do starca, od devojčice do majke po načelu sokolske jedinosti! Neka se ovde unutra materijalan prostor iskoristi do skrajne granice mogućnosti, a u isto vreme neka se razmaznu prostori i zidovi, da se mogu pozitivno stvarajuće sile naše duševnosti slobođeno širiti na sve strane, da može naša idejna moć nesmetano preko kamena i zida i vala i groma u dušu naroda i da može bratska ljubav naših srdaca do svakoga i do svih, koje prožimaju isti duh, koje nadahnjuje ista misao, kojima ali teška sadašnjost ne dopušta, da bi se na ovom mestu s nama radovali na današnji sokolski praznik uz taj vidan uspeh sokolskog rada!

Sve, što dode živo u taj dom, neka se ustostruci u svojoj vrednosti, neka se u naponu htenja i osećanja vine do vrhunca fizičkog i moralnog zdravlja i neka, ako i kada će udariti o vrata i sluh bunno uznemiren prhut krla Belog Orla, izleti kroz izlaznu kapiju s ogromnom, u sebi stupnjevatom i u sebe vrujućom vremenom silom kao vatra iz vulkana, da izvođimo pobedu istini i pravdi! A živim borcima i umirućim junacima neka se vine iz rasplamsanih i razbuktih duša na usne drhtaj i uzdah: »Za tebe, domovino!«

Tako je označena velika važnost i vrednost ovog sokolskog doma: za sadašnje i buduće vreme je oblikovanica značajeva, koji poganjaju svoju rast i grabe svoju čeličnost iz dubine domovinske ljubavi, bez koje si uspešnog i poštenog dela za zajednicu i čeličnu možemo misliti, jer ga bez te ljubavi ni nema. U toj ljubavi nastaju sve hladne i odbijajuće senke egoizma i materijalizma, koji se štetno šire među narodom uništavajući moral i ideal. Ovoj ljubavi ne može postaviti granicu nijedna sila i nikakva materijalna zapreka. Toliko jača je ta ljubav, jer ju prenosi sokolsko društvo u sve delove sveta, gde biju naša srodnina sreća. Ta ljubav daje nam snage, da gradimo sa svojim krepstvima i uzornim sokolskim životom svakog pojedinca sigurne i odbrambene bedume spram pre spomenute poplavave, u kojoj se utaplja lepota i nestaje vrednost naših duša! A ta ljubav neka bude privlačiva sila, koja zalutala je iz zabluda života, neka bude kažnju put svima iz nizina u visinu, neka bude pesma, koja zove u čio, zdrav, veselo život, koja neka se rasprostre čitavom našom zemljom, da će biti svim deonici njenih dobrina. I kad taj dom, dom Sokola na Jadranu, kamo se svraćaju pogledi sviju nas u sveti, da ga uvek prožimaju veliki duh našeg učitelja Tyrša, uručujemo visokim zadaćama, neka u posvećenje njegovo zahvatim

zida i stola razgrnut obilni 25 godišnji društveni rad. — Braća i sestre domaćeg društva prodavali su društvenu »Spomenicu«. U novom domu bilo je živo kao u košnici, dok se nije taj sokolski roj slegao u prostorije podružnica Sokolskog doma, gde je bio priredjen zajednički ručak.

U 15 časova popedne počela je sednica kandidacionog odbora u građanskoj školi, koji je ali morao prekinuti rad, radi pouzdanog sastanka sviđaju delegata. Nastavak odgodjen je na sutradan. U 16 časova počeo je pouzdani sastanak delegata svoj rad, baveći se opširno i temeljito raspoređom X. glavnog skupštine JSS. — Raspravljanje, koje je bilo stvarno i ozbiljno zavuklo se do 21 časa na večer, pa je i ovaj sastanak morao biti prekinut, tako da su mogli delegati posetiti svečanu sokolsku akademiju u Sokolskom domu, na kojoj je bilo učestvovanje za sve delegate obavezno.

Svečana akademija.

Svečanu akademiju prigodom svečanog otvorenja »Sokolskog doma« u Sušaku i proslave 25 godišnjice opštanka društva otvorio je prigodnim slovom starosta društva brat Grković. Sledila je uspela deklamacija jednog muškog deteta. — Ženska i muška deca u mornarskim odelima izvela su Borasove: Vežba na mostićima, dobro, skladno i živo. — Članovi nastupili su s Murnikovim: Prostim vežbama za god. 1930. vrlo dobro. Članice izvele su Borasovu vežbu Mornari s mnogo života i zdrave snage. Kod skoka na juriš, koji je izvadao muški naraštaj videli smo nekoliko vrlo lepih skokova i krasno razvijena tela. Članicama za vežbe na ručama svaka čest, njihov nastup bio je miran, siguran i odličan.

— Stariji članovi, koji slave 25 godišnjicu svoga Sokolovanja nastupili su s prostim vežbama iz god. 1904.—1920. i 1929. u zadovoljstvo svoje, koje im se čitalo na licima, a i na zadovoljstvo i oduševljenje brojnih starih i mlađih gledalaca. Želimo, da bi našli mnogo naslednika.

X. glavna skupština JSS.

U pondeljak 25. marta nastavljeno su u 7:30 jučer prekinute sednici kandidacionog odbeka i poverljivog sastanka delegata, koji su svoj rad svršili do 10 sati.

Tačno u 10:30 otvara X. glavnu skupštinu JSS starosta br. E. Gangu, konstatira, da su zastupljene sve župe, sem Užice, koja se je ispričala, imenuje overoviteljima zapisnika braću Sajovića i Ludviku, kao i ostale časnovnike i formalnosti.

Iza toga održao je pozdravni govor, koji donosimo u celosti na prvoj strani Sokolskog Glasnika. Govor bio je često prekidan oduševljenim obojavljivanjem.

Nakon govora brata staroste JSS, javio se za reč starosta Pokrajinskog Saveza Ruskog Sokolstva br. Artamonov pozdravio bratsku skupštinu i čestitao desetgodišnjicu Jugoslavenskom Sokolskom Savezu to poda-

stro skupštini izveštaj o radu Ruskog Sokolstva u Kraljevini.

IZVESTAJ

Starešinstvo Poprajinskog Saveza Ruskog Sokolstva u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca. X. glavnoj skupštini Jugoslovenskog Sokolskog Saveza na dan 25. marta 1929. godine u Sušaku.

U ime Starošinstva Saveza Ruskog Sokolstva u inostranstvu i Pokrajinskog Saveza Ruskog Sokolstva u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca pozdravio je ukaziti Ruskim Sokolima materialnu pomoć, čime je bilo omogućeno naše učešće u svečanostima jugoslovenske braće.

Naše vidno učešće na VI. Pokrajinskom sletu u Skoplju bilo je organizovano blagodareći bratskoj pomoći Starošinstva JSS a lietu starešine brata Gangla i podstarešine brata Paunkovića — po njihovoj molbi Njegovo Veličanstvo Kralj Aleksandar izvoleo je ukaziti Ruskim Sokolima materialnu pomoć, čime je bilo omogućeno naše učešće u svečanostima jugoslovenske braće.

Sada se naše članstvo oduševljeno sprema za II. svesokolski slet u Beogradu.

Starošinstvo Saveza je s radošću prihvitalo bratski poziv Beogradske sokolske župe na zajedničku saradnju u pripremnom radovima po organizaciji tega sleta i odredilo braću u sekcijskoj Sletskoj Odboru, sa kojim održava stalnu vezu, te se nada da će okazati izvesnu pomoć u izvođenju ovog veličanstvenog dela bratskog Jugoslovenskog Sokolskog Saveza i doprineti malo deo njegovom nesumnjivom uspehu.

Početkom prošle godine bratsko sokolsko društvo Beograd-Matica, ustupilo je odsek u svoju letnju vežbaonicu na »Zvezdari«, koju je odsek napornim radom pretvorio u Sokolnu i potpuno je uređio i snabedio sa svima potrebnim spravama za vežbanje i klavirom.

Sa uređenjem vlastite sokolane Ruski Odsek Beograd-Matica pokazao je jak napredak, kako u broju članstva, naraštaja i dece, tako i u svome sastavu sva odelenja vežbača u stvari sada predstavlja potpuno organizovano normalno sokolsko društvo.

Od tih 12 ruskih odseka — pet njih sada imaju vlastite potpuno uređene sokolane i to: u Beogradu, Goraždi, Žemunu, Beloj Crkvi i Sarajevu, u kojima se marljivo i sa ljubavlju sprovodi vaspitanje ruske sokolske dece i omladine.

U sokolani Ruskog Odseka pri Donskom Kadetskom Korpusu u Goraždi vežba celokupno članstvo bratskog Jugoslovenskog društva, a Sokolana Ruskog Odseka u Žemunu služi i za delimične potrebe bratskog društva.

Ostali odseci i gnezda vežbaju u sokolama bratskih društava u časovima, koji su njima dodeljeni od strane tih društava.

Školska sokolska gnezda vežbaju u prostorijama svojih škola.

Najpređa potreba jeste uređenje sokolane Ruskog Odske Beograd-Matica. U toku ove ili iduće godine u Beograd prelazi sedište Saveza Ruskog Sokolstva u inostranstvu, te ruska sokolana odnosno Ruski Sokolski Dom u Beogradu postaje centrom Ruskog sokolskog života u inostranstvu.

Za podizanje Ruse sokolane osnovan je fond, koji se popunjava od prihoda sa akademijom i posela i dobrotoljnim prilozima kako članstva, tako i prijatelja Sokolstva — privatnih lica i organizacija.

U telovežbenom pogledu najbolje stoje i rade odseci, koji imaju svoje sokolane. Oni su i poređ jak oskuđice u prednjacima imali u toku godine ne čitav niži javni priredbi kao posela, akademije i javne časove, a isto tako učestvovali su u nastupima sletovima jugoslovenske braće.

Opšti naš rad u toku prošle godine bio je posvećen sredovanju unutrašnjih prilika, poboljšavanju organizacije, širenju sokolske ideje među Ruskom emigracijom u Kraljevini i popunjavanju naših redova mlađom snagom, drugim rečima sva pažnja bila je posvećena sistematskom radu.

Od maja meseca prošle godine izdaje se organ Saveza »Ruski Sokol u Kraljevini SHS«, koji izlazi za sada u rokovima od 2—3 meseca. Izdat je Ruski Sokolski Kalendar i Sokolska podsetnica. Tehnički odbor Saveza preveo je i odštampao na šapiografu skopske vežbe za slet u Skoplju.

Prema zaključku V. glavne skupštine našeg Saveza bio je objavljen konkurs za sokolsku himnu — odnosno pesmu ruskih Sokola, te su izabrane 4 najbolje od predloženih pesama, za koje se sada uz pomoć naših viđenih kompozitora sastavlja muzika.

Najavačniji momenti našeg sokolskog života u toku prošle godine su bili:

1. učešće sokola-kadeta Krimskog Kadetskog Korpusa i sestara — učenica Donskog Instituta (Bela Crkva), Harkovskog Instituta i I. Rusko-srpske devojačke Gimnazije (Vel. Kikinda) na sletu Banatske sokolske župe, i to u lepom broju 312 braće i sestara.

Njihove su vežbe, kako na javnom nastupu, tako i na Akademiji za sestru od strane jugoslovenske braće vrlo lepu ocenu i odelenje braće-kadeta osvojilo je na sletskim utakmicama I. mesta.

2. Učešće većine odseka na Župskom sletu u Skoplju 27.—28. IV. 1928. god. (117 braće i sestara).

3. Učešće celog našeg Saveza na VI. Pokrajinskom sletu JSS u Skoplju i proslavi na Kosovom Polju 6.—9. IX. 1928. god. (250 braće i sestara).

4. Učešće pojedinih Odsaka u lokalnim nastupima i svečanostima jugoslovenske braće.

Naše vidno učešće na VI. Pokrajinskom sletu u Skoplju bilo je organizovano blagodareći bratskoj pomoći Starošinstva JSS a lietu starešine brata Gangla i podstarešine brata Paunkovića — po njihovoj molbi Njegovo Veličanstvo Kralj Aleksandar izvoleo je ukaziti Ruskim Sokolima materialnu pomoć, čime je bilo omogućeno naše učešće u svečanostima jugoslovenske braće.

Sada se naše članstvo oduševljeno sprema za II. svesokolski slet u Beogradu.

Starošinstvo Saveza je s radošću prihvatalo bratski poziv Beogradske sokolske župe na zajedničku saradnju u pripremnom radovima po organizaciji tega sleta i odredilo braću u sekcijskoj Sletskoj Odboru, sa kojim održava stalnu vezu, te se nada da će okazati izvesnu pomoć u izvođenju ovog veličanstvenog dela bratskog Jugoslovenskog Sokolskog Saveza i doprineti malo deo njegovom nesumnjivom uspehu.

Sada se naše članstvo oduševljeno sprema za II. svesokolski slet u Beogradu.

Starošinstvo Saveza je s radošću prihvatalo bratski poziv Beogradske sokolske župe na zajedničku saradnju u pripremnom radovima po organizaciji tega sleta i odredilo braću u sekcijskoj Sletskoj Odboru, sa kojim održava stalnu vezu, te se nada da će okazati izvesnu pomoć u izvođenju ovog veličanstvenog dela bratskog Jugoslovenskog Sokolskog Saveza i doprineti malo deo njegovom nesumnjivom uspehu.

Verujemo, da ćemo nepokolebljivo učiniti sve potrebno da nabrajamo sve jedinosti tih zaključaka, pošto su naši putevi istovetni sa vašima, naše težnje i zadaće iste kao što su i vaše.

Imamo pred sobom primer i rad na iskustva vaša, kao naši starije župi, uživo i moralnu pomoć ojačava se naš duh i krepe naše snage, da ustrajemo na našem teretu na korist svome narodu, miloj Odadžbinu i celokupnom Slovenstvu.

Verujemo, da ćemo nepokolebljivo učiniti sve potrebno da nabrajamo sve jedinosti tih zaključaka, pošto su naši putevi istovetni sa vašima, naše težnje i zadaće iste kao što su i vaše.

Naše vidno učešće na VI. Pokrajinskom sletu u Skoplju bilo je organizovano blagodareći bratskoj pomoći Starošinstva JSS a lietu starešine brata Gangla i podstarešine brata Paunkovića — po njihovoj molbi Njegovo Veličanstvo Kralj Aleksandar izvoleo je ukaziti Ruskim Sokolima materialnu pomoć, čime je bilo omogućeno naše učešće u svečanostima jugoslovenske braće.

Sada se naše članstvo oduševljeno sprema za II. svesokolski slet u Beogradu.

Starošinstvo Saveza je s radošću prihvatalo bratski poziv Beogradske sokolske župe na zajedničku saradnju u pripremnom radovima po organizaciji tega sleta i odredilo braću u sekcijskoj Sletskoj Odboru, sa kojim održava stalnu vezu, te se nada da će okazati

Moško sukno, kamgarne za oblike in površine, voleno za damske oblike in plaše, perilo in druge potrebuščine kupite po najnižji ceni pri

»SOLNU«
ALOJZ DROFENIK
CELJE, GLAVNI TRG 9

TRGOVACKA TISKARA
G. KRALJETA
SUŠAK, STROSSMAYEROVA br. 7
UTEMELJENA GOD. 1890.
IZVADJA SVAKOVRSNE
TISKARSKIE RADNJE
BRZO, ČISTO I JEFTINO
BRZOJAVI: KRALJETA SUŠAK

MODNA KROJAČNICA
MAKS ZABUKOVŠEK
CELJE

FRAN IGLIČ
KROJAŠKI ATELJE
LJUBLJANA, KOLODVARSKA UL. 28

Vezava vsakovrstnih knjig
najceneje pri
H. Zupanu
LJUBLJANA
Gradišče štev. 10.
Solidna in točna izvršitev.

Najceneje **gramofone**
in gramofonske plošče za
p. n. društva priporoča
v. Bonač
Ljubljana
ZAHTEVAJTE CENIK

DISKOBOLOS
AUGUST KOZMAN

Prva jugoslavenska tvorica za telesno-uzgojne sprave i potrepštine

LJUBLJANA

Tvornica: Sv. Petra cesta 75.

Trgovinska radnja: Tavčarjeva (Sodna) ulica 1.

Sve sprave i potrepštine za:
telovežbu, laku atletiku, tešku atletiku, boks,
nogomet, hazzenu, tenis, ribarstvo, turistiku,
zimski sport itd. itd.

NOVI HOTEL
MARIBORSKI DVOR
A. Oset
Kopalnice — Avtogaže
TELEFON 302

FRANJO BUREŠ
URAR, ZLATNINAR
IN OPTIK
MARIBOR
Vetrinjska ul. 26

Izprashani optik. Urar drž. železnice. Zapriseženi sodnijski izvedenec

BRAĆA
MATELJAN

SUŠAK
RUŽIČEVA ULICA 11
VELETROGOVINA VINA
Osnovana 1876
Telefon br. 162

Pristni tirolski loden
za turiste, smučarje,
lovec itd. nudi tvrdka

Franjo Majer
MARIBOR, GLAVNI TRG 8

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN
BRANKO PALČIĆ

ZAGREB, ULICA KRALJICE MARIJE br. 13
Glavni dobavitelj Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.
Brzojavni naslov: Trikotaza Zagreb.

Izdelujem točno po predpisu JSS vse vrste sokolskih potrebščin za javni in izletni nastop članov, članic, naraščaja in dece. Prevzemam v izdelavo vsakovrstne trikotike za lastni in tuji račun. Dalje se priporočam bratom za izvršitev najmodernejših civilnih oblik, ki jih izdelujem po najnovejšem kroju v lastni delavnici.

HOTEL UNION V PALAČI CELJSKI DOM
V CELJU. / Telefon št. 59

Elegantno opremljene tujiske sobe, prvorstna restavracija in kavarna. Točijo se le pristna izbrana ljutomerska vina — vedno sveže pivo. Dobra postrežba, solidne cene / Obsezen v pokrit prostor za stajališče tujih avtomobilov. / Avtotaksi v hiši. / Shajališče avtomobilskega sveta. / Bencin, olje, avtogaže, naprava za pranje avtomobilov. / Senčnat vrt — kopanicna v hiši. — Priporoča se

A. M. HLAVAČ, hotelir in restavratr

Posojilnica v Mariboru

Ust. I. 1882. F. z. z o. p.

Tel. št. 108.

Narodni dom

Sprejema hranilne vloge v tekočem računu in na knjižice in jih obrestuje z dnevno razpolago po 5%, proti odpovedi na 3 meseca po 7%.

Daje posojila proti vknjižbi po 8%, na menice po 9%.

Stanje hranilnih vlog nad Din 80,000,000 — rezervnih zakladov nad Din 5,000,000.

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA LAKOV IN BARV, D. Z. O. Z.

CENTRALA V LJUBLJANI * LASTNIK FRANJO MEDIĆ

TVORNICE: LJUBLJANA - MEDVODE

PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAČI PROIZVODI:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlino-lakastih in olnatih barv. Kemično čiste in kemično olepljane, kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopilev, steklarskega kleja itd. znakme „MERAKL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. + TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

VSEM RODOVINAM
PRIPOROČAMO NAŠO

KOLINSKO CIKORIJO

IZVRSTEN PRIDATEK
ZA KAVO

IV. Brunčič & Fr. Rebernik
pleskarja in ličarja
se toplo priporočata vsem
cenj. naročnikom. — Delo
solidno! — Cene zmerne!
Ljubljana, Kotnikova ulica

Priporoča se za cenj. naročila
Franjo Dolžan
CELJE, ZA KRESIJO št. 4
Stavno in galanterijsko kle-
parstvo, vodovodna inštalacija

Zajtrkovalnica Al. Ščurk
Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže de-
likatne izdelke ter pristi-
na domača in tuja vina.

Priporoča se najstarejša
slovenska plesarska in
ličarska delavnica —
Ivan Bricelj
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev televodnega
vreda. Delo solidno, cena zmerne

Mestna hranilnica Ljubljanska

Ustanov. I. 1889. (Gradsko Štadionico).
TELEFON ŠTEV. 2016 *POŠTNI ČEK 10.533

Ljubljana, Prešernova ulica

Stanje vloženega denarja nad 365 milijonov dinarjev. —
Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti
najugodnejšemu obrestovanju. Hranilna plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni
odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in
obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje
poleg lastnega hranilnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premo-
ženjem ter da eno močjo. Vprav radi tega nalagajo prvi sodišča denar
nedoletnih, župnijski uradi cerkev in občine občinski denar. Naši rojaki v
Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu
popolnoma varen.

KLIŠARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMTINOVAC

vseh vrst po foto-
grafijah ali rizbah
izvršuje za vsakovn-
sten tisk najsolidnej-

»IZVOR«
VELETROGOVINA GALAN-
TERIJSKE, NIRNBERŠKE
— I KRATKE ROBE
SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
produljena Zvonimirova ul. 92

Restavracija „Kosovo“

Sušak, Mažuraničeva. Vlasnik: Šime Vranič

Prvorazredno dalmatinsko i
domaće vino. Točenje poznatog
„Union“ piva. — Prvorazredna
domaća kuhinja.

UČITELJSKA TISKARNA
V LJUBLJANI
FRANŽEŠKAUL 6
TELEFON ŠTEV. 2312

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa
tiskarska dela od najpreprostejšega
do najmodernejšega/Tiska šolske, mla-
dinske, leposlovene in znanstvene knjige/
Ilustrirane knjige v enobarvnem ali več-
barvnem tisku/Brošure in knj ge v malih
in največjih nakladah / Časopise, revije
in mladinske liste / Okusna oprema ilu-
striranih katalogov, pl. katov, cenikov in
reklamnih listov/Lastna tvorница šolskih
zvezkov / Šolski zvezki za osnov., mešč.,
sred.šole/Risanke, dnevnički, beležnice/
Notni papir / Zvezki za okroglo pisavo

Preporuča se tворница теловежбеног и шпорт-
ног оруја

J. Oražem, Ribnica
ДОЛЕЊСКО * УТЕМЕЉЕНА ГОД. 1881.

Oprema vježbovnica za društva i škole —
letna vježbališta. Elegантno, solidno oruđe.
Niske cene. — Ценик и прорачун франко.

Mesne konzerve in mesne izdelke
najfinje kakovosti dobavlja vsako količino

F. Slamič
Ljubljana, Gospodovska cesta štev. 6
Brzojavni: Slamič Ljubljana / Telefon: 29-73 / Cene ugodne!

Uvoz in prodaja

manufakturnega blaga
na debelo in drobno

A. & E. Skaberne
LJUBLJANA

Celjska posojilnica, d.d. v Celju

v lastni palači »Narodni dom«
Podružnici: Maribor, Šoštanj

Stanje hranilnih vlog nad Din 75,000.000
Stanje glavnice in rezerv nad Din 9,000.000

Sprejema hranilne vloge. Izvršuje vse denarne, kreditne in bančne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.